Täysistunto

Torstai 6.2.2020 klo 16.02—17.01

3.3. Suullinen kysymys hoitajamitoituksen rahoittamisesta (Sari Tanus kd)
Suullinen kysymys SKT 3/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Seuraava kysymys, edustaja Tanus.

Keskustelu

16.49 **Sari Tanus kd:** Arvoisa puhemies! Hallitus on tuomassa eduskuntaan esityksen sitovasta 0,7:n hoitajamitoituksesta. KD kannattaa mitoitusta, mutta suunniteltu rahoitus herättää kysymysmerkkejä. [Ben Zyskowicz: Leikataan sairailta!] Mitoituksen on arvioitu vaativan yli 200 miljoonaa euroa tällä hallituskaudella, mutta hallitusneuvotteluissa rahaa tähän on löytynyt vain noin 70 miljoonaa euroa. On uutisoitu, että puuttuvat rahat otettaisiin suurelta osin sosiaali- ja terveysministeriön omasta budjetista muun muassa lääkehuollon tehokkaamman järjestämisen ja rinnakkaisvalmisteiden laajemman käytön avulla, tehostamalla ostopalvelusopimuksia, digitalisaation avulla ja jo nykyisinkin hyvin pieniä yksityisen Kela-korvauksia supistamalla. Kysynkin asianomaiselta ministeriltä: mitä nämä STM:n budjettiin kohdistuvat toimenpiteet eli leikkaukset käytännössä tarkoittavat esimerkiksi lääkehuollon tai potilaiden yksityiseltä puolelta julkiselle puolelle ohjautumisen ja julkisen puolen riittävän mitoituksen osalta?

16.50 **Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa nämä edustaja Tanuksen nostamat säästöt tai kulukavennukset [Ben Zyskowicz: Suomeksi leikkaukset! — Välihuutoja kokoomuksen ja perussuomalaisten ryhmistä] lääkehuollon uudistamiseen tai sairausvakuutukseen ovat molemmat kirjattuina hallitusohjelmaan. Me olemme tekemässä lääkehuollon kokonaisuudistusta, jossa on haettavissa säästöjä. Ja samoin kuten nämä yksityisen terveydenhuollon sairausvakuutuskorvaukset, nämä liittyvät kiinteästi monikanavarahoituksen purkamiseen, jota on yritetty tehdä jo monen eri hallituksen toimesta, ja sen takia nyt me olemme tätä viemässä eteenpäin. Näitä kumpaakaan, monikanavarahoituksen purkamista tai tätä lääkehuollon kokonaisuudistusta, jossa apteekkien katteita käydään läpi, ei ole sidottu hoitajamitoitukseen, vaan ne olisi tehty joka tapauksessa hallitusohjelman mukaisesti.

Puhemies Matti Vanhanen: Lisäkysymyksiä V-painiketta painamalla.

16.51 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluaisin kysyä ministeriltä: Mainitsitte suuresta lääkehuollon kokonaisuudistuksesta. Missä vaiheessa se uudistus on meneillään, ja missä vaiheessa sen olisi tarkoitus tulla eduskuntaan käsittelyyn?

Sen lisäksi haluaisin muistuttaa, niin kuin täällä salissa olemme useaan otteeseen puhuneet, että meidän lisääntyvä ja ikääntyvä väestö tarvitsee parempaa hoitoa ja hoivaa kuin viime aikoina, viime vuosina olemme pystyneet heille tarjoamaan. Lisää hoitavia käsiä tarvitaan. Tämän hoitajamitoituslain on tarkoitus tulla voimaan jo ennen vuotta 23, mutta siirtymäaika päättyy vasta maaliskuun lopussa vuonna 23 eli vaalikauden lopussa. Kysyisinkin asianomaiselta ministeriltä: Miksi lopullinen siirtyminen tapahtuu vasta tuolloin, vaikka jo viime kaudella puhuimme, että asialla on erittäin kiire? Vai eikö enää niin kiire olekaan? Miksi vastuu toteutuksesta ja rahoituksesta siirtyy käytännössä vasta seuraavalle hallitukselle? [Timo Heinonen: Tuntien työ!]

16.52 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnassa tätä asiaa on todella pitkään puitu. Kymmenen vuotta taitaa kohta tulla täyteen, ja edeltäjäni monessa polvessa ovat ajaneet sitovaa mitoitusta myöskin hoiva- ja hoitohenkilöstön osalta lakiin. Taitaa olla ministeri Guzeninan aikaan, jolloin tämä asia oli eniten tapetilla tässä salissa, ja eduskunta silloin jo edellytti kaikkien puolueiden toimesta, että laitettaisiin sitova mitoitus lakiin. Vieläkään tuota esitystä ei ole näkynyt, ja eletään sentään vuotta 2020. Tänään on siinä suhteessa historiallinen päivä, että tähän todella vastataan sitovalla henkilöstömitoituksella, joka tulee lakiin. [Sari Sarkomaa: Esittelitte leikkauslistan tänään! Puhukaa nyt totuutta!] 0,7 astuu heti voimaan, jos eduskunta päättää voimaantulosta 1.8. tätä vuotta. Meillä jo nyt 22 prosentissa hoitokodeista toteutuu yli 0,7:n mitoitus. [Puhemies koputtaa] Tarkoitus ei ole heikentää ihmisten tilannetta tällä hetkellä, ja siirtymäaikaa tarvitaan, jotta hoitajat saadaan. [Timo Heinonen: Tuntien työ!]

16.53 **Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hoitajamitoitus on kuin sen siirtymäajan alkupäivä eli aprillipäivä 2023, juuri ennen seuraavia eduskuntavaaleja. Nyt mielenkiintoista on lähinnä se, että kaikkihan me tässä salissa haluamme, että tämä hoitajamitoitus laitetaan kuntoon, mutta tämä rahoituspuoli on tässä täysin epäselvä. Mitä tarkoittaa, että digitalisaatiolla voidaan rahoittaa tätä? Mitä tarkoittaa, että näillä lääkekorvauksilla voidaan rahoittaa? Mitä tarkoittaa tämä ostopalveluiden tehostaminen? Kuten Marin tiedotti, nämä ovat tavoitteena. Mitä jos tämä ei toteudu, mistä tämä raha otetaan? Kajotaanko silloin muuhun sairaanhoitoon, vammaisten hoitoon, vai mihin te aiotte kajota ja ottaa nämä rahat?

16.54 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä teidän puheenvuoronne osoittaa hyvin, miksi yli kymmeneen vuoteen ei olla haluttu, että vanhusten palveluita voidaan laittaa kuntoon. Aina on tarvetta näille rahoille. On monta muuta tarvitsijaa, enkä puhu edes sosiaali- ja terveydenhuollosta.

Me olemme nyt tällä hallituspohjalla tarttuneet härkää sarvista. Meidän on tunnustettava, että ikääntyminen on aikamme ilmiö. Vanhuspalvelut eivät voi nitistä liitoksistaan. Meillä on ollut jo pitkään jatkunut vanhuspalveluiden kriisi, jossa laiminlyönteihin on haettu ratkaisuja. Osa näistä ratkaisuista on haettava eduskunnan tasolla lainsäädäntöä muuttamalla. Meidän on varmistettava, että tästä nykyisestä rahoituspakasta, joka meillä on valtiolla käytettävissä, käytetään entistä isompi osa näiden palveluiden kuntoon laittamiseen. Se on arvokysymys, ja tästä arvokysymyksestä tällä pohjalla on todettu, että toimiin lähdetään. Se vaatii myös sitä, että me käymme läpi [Puhemies koputtaa] kaikki pääluokat, ja olemme vastuuministeri Pekosen kanssa omalta osaltamme esittäneet, missä oli-

si parantamisen varaa [Puhemies koputtaa] ja palveluiden painopisteen muutosta vanhus-palveluiden puoleen.

Kysymyksen käsittely päättyi.